

Vánoce, Vánoce přicházejí...

Vánoční stromky zdobí naše domovy po mnoho dnů, stále častěji i po několik týdnů. Přinášejí radost a vánoční rozechvění především dětem. **Ať už je zdobíme rodinnými ozdobami, uchovávanými po generace nebo střídáme barevné variace, popř. módní trendy, je dokázáno, že působí pozitivně na naši psychiku.** Pokud jde o ty posledně jmenované, jejich výrobě se dnešně věnuje už jen několik českých skláren.

Text: Miroslav Navara, Foto: autor a archivy firem

Jednou z nich – úspěšným podnikatelským počinem v ryze českých rukou - je sklárna Koulier v obci Oflenda na Vysočině. Majitelé-manželé Šrámkovi – tu navázali na letitou tradici a její založení považují za důležité pro udržení rukodělné výroby a zdobení foukaných skleněných vánočních ozdob u nás. Impulzem pro toto rozhodnutí bylo uzavření jiného provozu na Chrudimsku, odkud bylo na jaře 2021 propuštěno přes 20 zkušených sklářů. Šrámkovi jim nabídli nové pracovní uplatnění.

ZLATOBÍLÉ VÁNOCE 2023

Vánoční ozdoby pro letošní rok oděla sklárna Koulier do zlato-bílého hávu. Zlatá barva symbolizuje pocit zářícího štěstí.

Je to barva středu, univerzální lásky, nejvyšších hodnot, idealismu, velkorysosti a šlechetnosti. Zlatá mění cokoli na hodnotné, drahocenné, žádoucí. Jde vlastně o kov, nikoli barvu, ale v symbolice barev hraje v křesťanské, buddhistické, aztécké a incké kultuře výraznou roli. Bílá barva pak značí nevinnost, čistotu, osvobození, absolutní svobodu, nové začátky. Uklidňuje, utěšuje, léčí tělo, mysl i ducha.

VÁNOČNÍ OZDOBY PRO LETOŠNÍ ROK ODĚLA SKLÁRNA KOULIER DO ZLATO-BÍLÉHO HÁVU

Zbavuje bolesti, deprese, netečnosti. Je barvou čisté duše a odhalené přirozené krásy. Má hojivou sílu, je inspirací k životu. Ochraňuje před negativními energiemi, napojuje na energie přírodních sil. Umocňuje působení barvy, s ní je kombinována. V západní kultuře je barvou nevinnosti a přirozenosti, pro Tibetany je barvou hory Meru, jež je pro ně středem světa a symbolizuje poznání pochopení a vědění, znázorňuje začátek něčeho nového, zahání zlé duchy.

Kateřina Šrámková komentuje: „Zlatá vytváří dojem záření a světla. V symbolice barev má velký význam hlavně v křesťanství, ale i v jiných kulturách. Inkové zlatou přiřazují k nejvyššímu božstvu. V Egyptě jde o Slunce a zdroj

Stůl, připravený na tvůrčí dílnu

Ruční zdobení

POD VEDENÍM LEKTORKY SI PAK KAŽDÝ SÁM MŮŽE OZDOBU DOTVOŘIT

života, u Řeků o symbol nesmrtnosti. Zlaté se připisují nadpozemské vlastnosti. Na bílou barvu pak většinou reagujeme pozitivně. Symbolizuje jas, nevinnost, čistotu, nový začátek, zrození, světlo, duchovnost, spiritualitu, vše neviditelné, nepoznané, tajemné. Odhaluje pravdu a upřímnost. Je symbolem sjednocení, průhlednosti, neúplnatnosti, upřímnosti, spravedlnosti. Bílá je dokonalost, svoboda, pravda, ctižádost a osvětlení. Spojením obou symbolik prostřednictvím letošní barevné kolekce se snažíme do všech rodin a domovů přinést klid, vznešenost a pohodu. Co je svaté, to se většinou objevuje ve zlaté záři. Zlatá barva odkazuje k jakémusi centru života, ústřednímu a nejvyššímu bodu hierarchie, kolem něž pak vzniká veškerá realita. V astrologické symbolice odpovídá zlaté barvě Slunce. Budí pocit hojnosti, lesku a bohatství. Je barvou šlechtnosti, velkorysosti, nejvyšších hodnot. Pomáhá nám změnit poznání v pochopení na cestě k univerzální moudrosti, ale i při dosahování světských cílů a uznání. Přála bych si, aby kousek z tohoto všeho prostřednictvím našich ozdob proniklo do každého domu a srdce, kam se naše ozdoby dostanou. To je důvod, proč nás výroba křehké krásy naplňuje a proč jsme letos přistoupili právě k této barevné kombinaci“.

Koulier je připraven na nálady a přání všech zákazníků. Bílo-zlatou kolekci proto doprovází i řada dalších barevných kolekcí. O tom všem se zájemci (i skupiny) mohou přesvědčit - a nechat na sebe

Nabídka prodejny výrobků Koulier

působit paletu barev - přímo na Oflendě, kde ozdoby vznikají. Naleznou tu jak prodejnu s veškerou produkcí sklárny, tak tvořivé dílny, spojené s exkurzemi v provozu, které budou otevřeny celý advent. Mohou na vlastní oči sledovat, jak se vánoční ozdoby foukají, stříbrí a zdobí. Pod vedením lektorky si pak každý sám může ozdobu dotvořit, nebo si ji nechat omalovat dle přání. Jde o zcela originální mnohovrstevný zážitek, navíc mezi skláři - většinou ženami - se setkáme s milým, ochotným přijetím a potěšíme se svým umem při tvůrčí dílně. Děti odejdou s rozzářenými očima, ať už dorazí s rodiči, nebo se školou... Více na <http://www.koulier.cz/>.

DÁRKY - TO JSOU NEJČASTĚJI HRAČKY

Ozdobený vánoční stromek signalizuje, že se můžeme začít těšit na dárky. Výběr hraček, ze kterého mohou volit rodiče, prarodiče i ostatní, kteří hodlají přinést kousek záře do dětských očí, je neuvěřitelně široký. Od těch jednoduchých, dřevěných, až po ty nejsložitější - elektronické - pro „teens“... Českých výrobců hraček, kteří ustáli všechny ekonomické a společenské otřesy posledních desetiletí, je jako šafránu. Někteří však poctivým přístupem k výrobním programům dokázali svoji pozici na trhu i posílit. Příklad? Firma EFKO-karton,

sídlící rovněž na Vysočině. Před třiceti lety ji založil Miroslav Kotík. Z původně obchodní vybudoval zdravou společnost výrobní, zaměstnávající přes šest desítek pracovníků. Nejznámějším produktem firmy z Nového Veselí je legendární hračka Igraček. S ní je spjata autodrůha Iteš. Figurka i autodrůha je stálou expozicí v Království železnic, se kterým EFKO spolupracuje již od roku 2013. Léty prověřené jsou ale i hry jako Kloboučkuhop, Smolíček, Jožin z bažin, či inovativní soubory her pro předškoláky, party hry, atd. Uspěla i novinka „Pytlíčzech“. Významnou část produkce zaujímá i zakázková výroba deskových her, puzzle skládaček a dalších hraček, mířících do celého světa.

Miroslav Kotík vzpomíná: „Když jsem v roce 1993 zakládal firmu, netušil jsem, kam až se podaří podnik posunout a za kolik lidí budu mít při třicátém výročí zodpovědnost. Cesta k dnešní podobě EFKA nebyla jednoduchá. Musíte věřit tomu, že základ vašeho rozhodování je správný, za tím si jít a nepanikařit při první komplikaci. Z každého překonání problému vycházíte zkušenější a posílení. Hlavně v počátku mi spousta lidí říkala, že vyrábět hračky v Česku je utopie, když se dá vše vyrobit v Asii za zlomek ceny. Tomu ale pak odpovídá kvalita. Není jednoduché prosazovat naši kvalitu proti „láci“... Podle některých

TIP NA VÝLET

Nabídka prodejny výrobků Koulier

Nejprve se připraví základní tvar ozdoby

Bude se dosoušet...

názorů jsou to „jen hračky“, se kterými si děti chvílku pohrají a pak je odloží. Tento spotřebitelský pohled se postupně mění. Rodičům není jedno, s čím si jejich děti hrají. Zajímá je, zda jejich ratolesti dokážou hračka rozvíjet a udržet jejich pozornost. Proto stále více sázíme na kvalitu – materiálovou i obsahovou. A to se nám dlouhodobě vyplácí.“

Alena Trávníčková, ředitelka obchodu firmy EFKO-karton dodává: „Průměrně ročně vyrobíme přes milion her. Menší část produkce jde na domácí trh. Větší podíl tvoří zakázky pro zahraniční partnery - hlavně z Německa, Francie, Nizozemí a Slovenska. S Igráčkem a jeho auty MultiGO jsme si k zahraničním zákazníkům našli cestu díky úpravě figurek pro daný trh. Ve Španělsku lze zase koupit Igráčky v podobě fotbalistů španělských klubů, hasičů a policistů z různých kantonů“.

Petra Miklová, ředitelka výroby, navazuje: „Vzdor probíhající ekonomické krizi se snažíme stále hledat nové postupy výroby a nebojíme se do nich investovat. Koupili jsme automatický lepicí plotr, který nám významně usnadňuje výrobu obalů a speciální digitální UV tiskárnu na potisk Igráčků. Tak jsme schopni plnobarevně potisknout třeba i jen jednoho Igráčka. Činíme tak Igráčky na míru dostupné i menším zákazníkům. Je třeba stále hledat nové technologie a možnosti. To mě baví úplně nejvíce...“

Loni na podzim EFKO přišlo s novinkou - Igráčky s podcastovou pohádkou, načtenou oblíbeným hercem Martinem Stránským. Spojilo tak klasické figurky s populárním novým formátem. Vedoucí vývojového oddělení Andrea Šindelářová se chlubí: „Začátkem letošního října uvedeme na trh další tři Igráčky s podcastovou pohádkou. Upravili jsme původní formu na kočár, tažený Igráčkovým koněm. Psali nám již i nadšení sběratelé, že se na nové Igráčky těší.“

Autíčka MultiGO děti opravdu baví

Nový Igráček s podcastem

NEJZNAMĚJŠÍM PRODUKTEM FIRMY Z NOVÉHO VESELÍ JE LEGENDÁRNÍ HRAČKA IGRÁČEK

Původní kočáry jsou totiž poměrně vzácné. Igráček tak potěší i dospělé, stal se sběratelskou záležitostí. Stačí se podívat na aukční weby, za kolik se nejstarší, nebo speciální kousky draží. Někdy jde i o tisíce korun. Možná máte doma z dřívějšího poklad, o kterém ani nevíte.“ Letos firma uvedla novou řadu dárkových „her do kapsy“ s vtipným názvem Pytlíčzech. Jde o hry na cesty uložené v bavlněném pytlíku, kde lze najít komponenty pouze z přírodních materiálů. Na podobě řady Pytlíčzech se podílela designérka a cestovatelka Táňa Sekerková. Za každou její ilustraci se skrývá příběh z jejich cest.

Třicetiletá historie se začala psát v roce 1993, kdy Miroslav Kotik založil ve Žďar nad Sázavou firmu EFKO pro distribuci hraček na českém trhu. O dva roky později začal s výrobou vlastních her. V roce 1997 EFKO otevřelo na Slovensku. V roce 1999 se firma přestěhovala do Nového Veselí. O rok později vzniká vývojové oddělení a na trh jdou první hry a hračky v licenci, např. Pán prstenů apod. V roce 2006 startuje stavebnice ROTC navazující na původní PLASTIKANT. V roce 2008 kupuje EFKO značku Igráček a firmu na jeho výrobu. Probíhá první etapa modernizace strojního vybavení výroby. Na český a slovenský trh uvedlo EFKO designovaného Igráčka v roce 2010. O dva roky poté se rozjelo nové zařízení lisování plastů v Korouhvi u Poličky. V zahraničí byl název Igráček těžko vyslovitelný, proto se tam jmenuje Pokeeto. V roce 2014 EFKO investovalo do nových forem a Igráček získal autíčka se stavebnicovým systémem MultiGO, stále se rozvíjí. V roce 2019 převzala i legendární českou autodráhu Ites a zachránila ji před hrozícím zánikem. Třicáté jubileum firma letos slaví v uspokojivé kondici.

Vánoce, to jsou ustálené symboly a hračky – některé z nich ryze české. V období dochází k mimořádně pozitivní, citlivé atmosféře je potěšitelné, že každým svým dílem přispívají i naše jedinečné originální a ryze české zdroje. Tak – lé Vánoce!“ ●